

ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πρόγραμμα δραστηριοτήτων 2017-18

Συντονισμός:
ΦΩΤΗΣ ΤΕΡΖΑΚΗΣ

Τον Νοέμβριο του 2017, όπως κάθε χρόνο, η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ξεκινά τον ετήσιο κύκλο των επιμορφωτικών της δραστηριοτήτων, στη νέα της έδρα, **Αριστοτέλους 47-49, 2ος όροφος, γρ. 14** (κοντά στην Πλατεία Βικτωρίας). Μέσα σε συνθήκες αληθινής υλικής και πνευματικής αιμορραγίας για την ελληνική κοινωνία, συνεχίζει απτότητα το έργο της ελπίζοντας να επιβιώσει σαν εναλλακτικό, ανεξάρτητο τόσο από την αγορά όσο και από το κράτος, ανάχωμα του πολιτισμού: μια νησίδα ψυχικής και πνευματικής αντίστασης στην επελαύνουσα βαρβαρότητα. Με τα περιορισμένα της μέσα πασχίζει διαρκώς να καλύψει ολόκληρο το πεδίο των λεγόμενων Ανθρωπιστικών Σπουδών, που βρίσκεται σε διαρκή συρρίκνωση παγκοσμίως στα πλαίσια του τεχνοκρατικά προσανατολισμένου «δημόσιου» πανεπιστημίου.

Εκτός από τις δραστηριότητες που εμφανίζονται στο πρόγραμμά της, η Εταιρεία παραμένει ανοιχτή σε νέες δραστηριότητες και ιδέες, οι οποίες θα μπορούσαν να προταθούν καθ' οδόν και να υλοποιηθούν από τα μέλη της ή από νέους συνεργάτες. Τέτοιες δραστηριότητες θα ανακοινώνονται στη διάρκεια της χρονιάς μέσ' από το blog της (ediasp.blogspot.com).

Για την περίοδο 2017-18 προγραμματίζονται οι ακόλουθοι κύκλοι:

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΦΩΤΗΣ ΤΕΡΖΑΚΗΣ

210.3459578, fterzakis@hotmail.gr

I. Εισαγωγή στην ιστορία τής φιλοσοφίας – κύκλος β΄: νεότερη φιλοσοφία*

- 1-2. Αραβικός πολιτισμός και φιλοσοφία.
3. Σχολαστική, και η νομιναλιστική επανάσταση.
4. Νομιναλισμός. Η έννοια της Αναγέννησης.
5. Αναγεννησιακός ουμανισμός.
6. Φιλοσοφικά και κοσμολογικά ρεύματα στην Αναγέννηση.
7. Η νέα επιστήμη. Η Μεταρρύθμιση.
8. Πολιτικές φιλοσοφίες στον 17ο αιώνα. Χομπς.
9. Καρτέσιος και Πασκάλ.
- 10-11. Σπινόζα.
12. Μαλμπράνς και Λάιμπνιτς.
13. Βρετανικός εμπειρισμός.
14. Γαλλικός διαφωτισμός.
15. Ρουσσώ.
- 16-18. Καντ.
19. Φίχτε – Σέλλινγκ.
- 20-22. Χέγκελ.

Κάθε Δευτέρα,
από 6-11-2017,
ώρα 8.00΄-10.00΄ μ.μ.
Διάρκεια:
22 συναντήσεις
(44 ώρες)
Προτεινόμενο ύψος
συνδρομής: 400 ευρώ

* Αν υπάρξει αρκετός αριθμός ενδιαφερομένων, ο κύκλος μπορεί να μεταδοθεί και διαδικτυακά.

II. Η Σχολή τής Φραγκφούρτης και η Κριτική Θεωρία: η συνάντηση μαρξισμού και ψυχανάλυσης

1. Ευρωπαϊκός μαρξισμός: ένα ιστορικό περίγραμμα.
2. Η δημιουργία τού «Ινστιτούτου Κοινωνικών Ερευνών» και η πρώιμη ιστορία του ως το 1930.
3. Το διεπιστημονικό πρόγραμμα μιας Κριτικής Θεωρίας και ο αξιακά εμποτισμένος υλισμός τού Max Horkheimer.

Κάθε Τρίτη,
από 7-11-2017,
ώρα 8.00΄-10.00΄ μ.μ.
Διάρκεια:
12 συναντήσεις
(24 ώρες).
Προτεινόμενο ύψος
συνδρομής: 200 ευρώ

4. Κριτική τού επιστημονισμού και του βουλησιαρχικού ανορθολογισμού. Η κοινωνιολογία τής λογοτεχνίας τού Leo Löwenthal.
5. Η φιλοσοφία τής μουσικής και τα πρώιμα γραπτά τού Theodor W. Adorno. Τα φιλοσοφικά γραπτά τού Herbert Marcuse.
6. Η σκέψη τού Walter Benjamin.
7. Οι πολιτικές αναλύσεις τής Σχολής. Οι εμπειρικές κοινωνιοψυχολογικές έρευνες.
8. Η ενσωμάτωση της ψυχανάλυσης.
9. Η *Διαλεκτική τού διαφωτισμού* (M. Horkheimer/ T.W. Adorno).
10. Το φιλοσοφικό έργο τού Theodor W. Adorno μετά το 1950.
11. Ο Jürgen Habermas και η λεγόμενη «δεύτερη γενιά» τής Σχολής.
12. Η κληρονομιά τής Σχολής – κριτικές αποτιμήσεις.

III. Μορφές και θέματα της κοινωνικής ανθρωπολογίας (α΄ μέρος)

1. Εισαγωγή: Το ταξίδι και ο «άλλος».
2. Μια ανθρωπολογική πρωτοϊστορία: ο Διαφωτισμός και οι «άγριοι».
3. Η παλαιοανθρωπολογία και το πρόβλημα της καταγωγής τού ανθρώπου.
4. Ο Lewis Henry Morgan και η κατασκευή τής συγγένειας.
5. Ο Edward Tylor και ο φάκελος «θρησκεία»- Sir J.G. Frazer.
6. Ο Franz Boas και η ποικιλομορφία των πολιτισμών.
7. Ο Bronislaw K. Malinowski και η καθιέρωση της επιτόπιας έρευνας.
- 8-9. Η γαλλική κοινωνιολογική σχολή (Emil Durkheim, Marcel Mauss).
10. Η Ruth Benedict και τα «πολιτισμικά πρότυπα»· η Margaret Mead και η ανθρωπολογία τού φύλου.

**Κάθε Τρίτη,
από 27-2-2018,
ώρα 8.00΄ -10.00΄ μ.μ.
Διάρκεια:
10 συναντήσεις
(20 ώρες).
Προτεινόμενο ύψος
συνδρομής: 180 ευρώ**

Ο **ΦΩΤΗΣ ΤΕΡΖΑΚΗΣ** γεννήθηκε το 1959 στην Πάτρα. Το 1977-78 παρακολούθησε μαθήματα κινηματογράφου στη Σχολή Σταυράκου και την περίοδο 1980-81 οργάνωσε έναν χώρο αυτοσχεδιαζόμενης μουσικής στην Πάτρα. Το 1982 ίδρυσε στην Αθήνα τις εκδόσεις Praxis τις οποίες διηύθυνε ως το 1990, και την περίοδο 1990-94 συνεργάστηκε με τις εκδόσεις Πρίσμα· από το 1998 ως το 2004 σχεδίαζε τη σειρά «Ιστάρ. Ανθρωπολογία τής Σεξουαλικότητας» στις εκδόσεις Οξύ, και το 2008 ξεκίνησε τη σειρά «Ιανός. Πολιτισμικές Διασταυρώσεις» στις εκδόσεις futura. Από το 2015 επιμελείται τη σειρά «Επιστήμες του Ανθρώπου» στις εκδόσεις Ηριδανός.

Έχει εργαστεί ερευνητικά, στα πλαίσια σεμιναρίων, σε ποικίλους τομείς των Επιστημών του Ανθρώπου (φιλοσοφία, πολιτική ψυχολογία, ομαδική ανάλυση και κοινωνική ανθρωπολογία). Από το 1992 ως το 2001 συνδιοργάνωνε, με τον Μάριο Μπέγζο, το ανεξάρτητο Θρησκευολογικό Σεμινάριο που το 1997 οδήγησε στη δημιουργία της Εταιρείας Θρησκευολογικών Ερευνών (της οποίας χρημάτισε διαδοχικά γραμματέας

και πρόεδρος), και ήταν από τους βασικούς συντάκτες του *Θρησκευολογικού Λεξικού* στις εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα. Την περίοδο 2001-2 συνδιοργάνωσε, με τον Πύργο Σαγκριώτη, για το Ίδρυμα Τάκη Σινόπουλου στη Νέα Ιωνία τους κύκλους διαλέξεων πάνω στη θεωρία της λογοτεχνίας, «Ποίηση: λόγος και τέχνη». Από το 2005 παραδίδει σειρές μαθημάτων στη φιλοσοφία, πολιτική θεωρία, αισθητική, συγκριτική θρησκευολογία και ψυχαναλυτική/ανθρωπολογική θεωρία στο πλαίσιο της Εταιρείας Διαπολιτισμικών Σπουδών.

Έχει δημοσιεύσει εκτεταμένο αριθμό δοκιμίων και κριτικών σε πολλά έντυπα (είναι σταθερός συνεργάτης των περιοδικών *Σημειώσεις* και *Πανοπτικών* και της εφημερίδας *Ο Δρόμος τής Αριστεράς*) κι έχει συνεργαστεί κατά καιρούς ως βιβλιοκριτικός με τις εφημερίδες *Καθημερινή*, *Αυγή* και *Ελευθεροτυπία*. Έχει εκδώσει μια εκτενή σειρά προσωπικών έργων –ποίηση, ταξιδιωτική πρόζα, δοκίμια– και μεγάλο αριθμό μεταφράσεων σε συναφή πεδία (βλ. αναλυτική εργοβιογραφία στο www.fotisterzakis.gr).

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Τα κείμενα, οι στοχαστές, οι διαμάχες

ΚΩΣΤΑΣ ΛΙΒΙΕΡΑΤΟΣ
6955 471893, liviergr@yahoo.gr

Οι πολιτισμικές σπουδές (cultural studies) εμφανίστηκαν πριν από πενήντα περίπου χρόνια ως διακριτό πεδίο όπου συρρέουν ποικίλα ρεύματα φιλοσοφικής και επιστημονικής σκέψης και κοινωνικής κριτικής. Διαμόρφωσαν έτσι μια πλούσια ύλη που κάνει δυνατή την περιήγηση στα κοινωνικά, πολιτισμικά και πνευματικά τοπία της εποχής μας. Τέτοιες περιηγήσεις αναλαμβάνει αυτό το πρωτότυπο εργαστήριο ή «αναγνωστήριο πολιτισμικών σπουδών», που εισάγει μια νέα ζώνη μαθημάτων, με ξεχωριστή μέθοδο και χαμηλότερο κόστος, στις δραστηριότητες της Εταιρείας Διαπολιτισμικών Σπουδών. Δεν πρόκειται για διαλέξεις γύρω από γνωστά πρόσωπα και έργα, αλλά για σεμινάρια ανάγνωσης και συζήτησης των ίδιων των πρωτότυπων κειμένων, που φέρνουν τους συμμετέχοντες σε άμεση επαφή με τη σκέψη και το ύφος των συγγραφέων. Στις συναντήσεις (τρίωρες λόγω του χαρακτήρα της δουλειάς) παρουσιάζονται πρωτοποριακά ή κλασικά πλέον κείμενα από διάφορες γλώσσες και εθνικότητες, ακαδημαϊκούς κλάδους και πνευματικές διαμάχες. Συνυφαίνοντάς τα σε μιαν ανοιχτή προβληματική και ακολουθώντας τα νήματα που τα διατρέχουν, μπορεί κανείς να κινηθεί μέσα στο λαβύρινθο των σημερινών συζητήσεων και να μοιραστεί τις περιπέτειες της παλαιάς και της νεότερης σκέψης.

Το Αναγνωστήριο θα προσφέρει εφέτος τους ακόλουθους δύο κύκλους:

I. ΝΙΤΣΕ ΚΑΙ ΕΠΙΓΟΝΟΙ: Η αμφισβήτηση του Δυτικού πολιτισμού

Οι κεντρικές ιδέες του μεγάλου φιλόσοφου της αμφιβολίας, καθώς και κορυφαίων στοχαστών που εμπνεύστηκαν απ' αυτόν για μια ριζική κριτική στις έννοιες, τις αξίες και τους θεσμούς τού Δυτικού κόσμου.

1. Διόνυσος, Απόλλων, Σωκράτης.
2. Αλήθεια και προοπτικισμός.
3. Ηθική των κυρίων και ηθική των δούλων.
4. Ο θάνατος του Θεού και ο υπεράνθρωπος.
5. Αιώνια επιστροφή και θέληση για δύναμη.
6. ΧΑΪΝΤΕΓΚΕΡ: η καμπή της δυτικής μεταφυσικής.
7. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ: θεατροκρατία και Δίκη.
8. ΜΠΑΤΑΪΓ: ο ερωτισμός, το ιερό και το κακό.
9. ΦΟΥΚΩ: τρέλα, πανοπτισμός, βιοπολιτική.
10. ΝΤΕΛΕΖ: νομαδολογία και απεδαφικοποίηση.

II. ΟΡΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΝΕΟ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟ

Εννέα και πλέον «-ισμοί», ιστορικοί αλλά πάντα επίκαιροι, όπου αποκρυσταλλώνονται οι σκέψεις και οι προτάσεις εμβληματικών πολιτικών και πνευματικών προσωπικοτήτων για την τύχη του νεότερου ελληνισμού.

1. Διαφωτισμός και Αγώνας: Ρήγας Φεραίος, Κοραής, Καποδίστριας.
2. Ρομαντισμός και ιστορική συνέχεια: Σολωμός, Ζαμπέλιος, Παπαρρηγόπουλος.
3. Χριστιανισμός και παράδοση: Μακρυγιάννης, Παπαδιαμάντης, Γιανναράς.
4. Δημοτικισμός και γλωσσικό ζήτημα: Ψυχάρης, Παλαμάς.
5. Εθνικισμός και Μεγάλη Ιδέα: Γιαννόπουλος, Δραγούμης.

Κάθε Πέμπτη,
από 9-11-2017,
ώρα 7.00-10.00 μμ.

Διάρκεια:
10 συναντήσεις
(30 ώρες).
Προτεινόμενο ύψος
συνδρομής: 130 ευρώ

Κάθε Πέμπτη,
από 15-2-2018,
ώρα 7.00-10.00 μμ.

Διάρκεια:
10 συναντήσεις
(30 ώρες).
Προτεινόμενο ύψος
συνδρομής: 130 ευρώ

6. *Σοσιαλισμός και κοινωνικό ζήτημα:*
Σκληρός, Γληνός, Μοσκόφ.
7. *Κοινοτισμός και αυτοδιοίκηση:* Καραβίδας,
Κοντογιώργης.
8. *Φιλελευθερισμός και εκσυγχρονισμός:*
Βενιζέλος, Θεοτοκάς.
9. *Μοντερνισμός και ελληνικότητα:* Σικελιανός,
Σεφέρης, Αξελός.
10. *Μετα- και νεο- «ισμοί» στον 21ο αιώνα:*
Κονδύλης, Ράμφος, Καραμπελιάς.

Ο **ΚΩΣΤΑΣ ΛΙΒΙΕΡΑΤΟΣ** γεννήθηκε το 1955 στην Αθήνα. Σπούδασε πολεοδομία, χωροταξία και περιφερειακή ανάπτυξη στο Λονδίνο (PCL – σήμερα University of Westminster) και την Αθήνα (ΙΠΑ Παντείου), και γεωγραφία (Université de Paris I, Sorbonne) και νεοελληνική γραμματεία (Université de Paris IV - Institut Néohellénique) στο Παρίσι. Την περίοδο 1982-86 εργάστηκε στο Κέντρο Μελετών και Αυτομόρφωσης, οργανώνοντας προγράμματα κι επιμορφώνοντας σεμινάρια επιμόρφωσης επιμορφωτών και προκατάρτισης ενηλίκων. Έλαβε επίσης μέρος σε ερευνητικά προγράμματα αστικής ανάπτυξης (ΓΓΕΤ, 1988) και κοινοτικής

οργάνωσης (ΜΙΑΤΕ, 1991). Το 1989 συνίδρυσε τις Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, όπου είναι υπεύθυνος σειρών και επιμελητής βιβλίων φιλοσοφίας και ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών. Έχει δημοσιεύσει άρθρα για την πόλη, την πολιτική, τον πολιτισμό και την επικοινωνία σε περιοδικά έντυπα και συλλογικούς τόμους κι έχει επιμεληθεί την έκδοση *Χρήστος Βακαλόπουλος, η ονειρική υφή της πραγματικότητας. Κείμενα για την επικοινωνία και τον πολιτισμό* (Εστία, Αθήνα 2005). Πρώην μέλος του Δ.Σ. του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου, είναι σήμερα μέλος της Επιτροπής Καλλιτεχνικής Αξιολόγησης Σεναρίων του οργανισμού.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΝΙΚΟΣ ΣΑΒΒΑΤΗΣ

210.8655421, nikos.savvatis@gmail.com

Ανάμεσα στον κινηματογράφο και τη φιλοσοφία υπήρχαν, υπάρχουν και θα υπάρχουν ουσιώδεις διαφορές, αλλά όχι αγεφύρωτες αποστάσεις. Αν και ακαδημαϊκοί και φιλόσοφοι αρχικά αντιμετώπισαν τον κινηματογράφο ως «αγοραίο» και «ετερόφωτο» μαζικό μέσο, ένα «συνονθύλευμα παλιότερων τεχνών», ήδη οι πρωτοπόροι δημιουργοί του τολμούσαν να επεξεργάζονται θέματα κατ' εξοχήν φιλοσοφικά. Ο άνθρωπος ενάντια στο ιστορικό πεπρωμένο και τον νόμο (*Μισαλλοδοξία* τού Γκρίφιθ), η υπαρξιακή ταυτότητα του ήρωα (*Ο Τελευταίος Άνθρωπος* του Μουρνάου), το μέλλον τής ταξικής κοινωνίας (*Μητρόπολη* του Λανγκ) είναι παραδείγματα που εύκολα έρχονται στη μνήμη από τρεις μεγάλες μυθοπλασίες του βωβού. Εκτός από τη θεματική των ταινιών, η φύση και η γλώσσα τής κινηματογραφικής αφήγησης μπορούσαν επίσης να εμπνεύσουν φιλοσοφικές συζητήσεις και ο γερμανοαμερικανός ψυχολόγος Χούγκο Μύνστερπεργκ (1863-1916) ήταν ο πρώτος που αποπειράθηκε να τις μελετήσει. Ωστόσο, όταν ο κινηματογράφος έπαψε να είναι κυρίως εικαστικό γεγονός και άρχισε να τελειοποιεί την τέχνη τής αφήγησης με *εικόνες και ήχους*, οι ασταθείς βεβαιότητες των πρώτων θεωρητικών του κλονίστηκαν. Ο ψυχολόγος και ιστορικός τής τέχνης Ρούντολφ Άρνχαϊμ θεωρούσε ότι με το πέρασμα στον ομιλούντα, ο κινηματογράφος είχε γλιστρήσει στην παρακμή. Ευτυχώς διαφεύστηκε και ο κινηματογράφος πορεύθηκε προς τη χρυσή εποχή τού κλασικισμού του. Άλλοι, σημαντικότεροι, θεωρητικοί ακολούθησαν διαφορετικούς δρόμους. Ο Ζίγκφριντ Κρακάουερ –ανάμεσα στον Μαρξ, τον Μπένγιαμιν και τον Αντόρνο– ανέδειξε τις κοινωνικές διαστάσεις του κινηματογράφου και έβαλε τα θεμέλια της μοντέρνας θεωρίας του. Και κυρίως μελέτησε τον ρεαλισμό του, θεωρώντας τον ως την αποτύπωση της μνήμης τής υλικής πραγματικότητας.

**Κάθε Τετάρτη,
από 8-11-2017,
ώρα 7.00-9.00 μμ.
Διάρκεια:
20 συναντήσεις
(40 ώρες).
Προτεινόμενο ύψος
συνδρομής: 300 ευρώ**

Με τις ραγδαίες μεταπολεμικές αλλαγές στη σκέψη και τη μορφή τού κόσμου κι ενώ το σώμα τού κινηματογράφου έμοιαζε πιο «γιγάντιο» από τη ζωή, η φιλική θεωρία, ή αν προτιμάτε η άτυπη, πρώιμη, «εμπειρική» φιλοσοφία τού κινηματογράφου ενισχύθηκε κι επηρέασε άμεσα τα νέα κινηματογραφικά κύματα, αρχικά της Ευρώπης και πολύ γρήγορα όλου τού κόσμου. Πρώτ' απ' όλα έβαλε οριστικό τέλος στη συζήτηση αν η ταινία είναι έργο τέχνης ή όχι, ανυψώνοντας την στο επίπεδο του σοβαρού, λογοτεχνικού έργου. Με κορυφαίο τον Αντρέ Μπαζέν, οι γάλλοι θεωρητικοί μελέτησαν τη «διαφάνεια» του σινεμά και πρότειναν την «πολιτική των δημιουργών» – δύο από τις θεμελιώδεις αρχές τής αισθητικής και της πράξης του σινεμά στις τέσσερις τελευταίες δεκαετίες τού 20ού αιώνα. Κι επιπλέον άνοιξαν τη συζήτηση για την «ταύτιση» του θεατή με τους ήρωες της ταινίας και τη διαλεκτική πραγματικού/φαντασιακού που μέχρι σήμερα αποτελεί τη μήτρα οποιασδήποτε σημαντικής κινηματογραφικής μορφής. Σε μία από τις πιο θεαματικές και σημαντικές στιγμές τής ιστορίας του σινεμά οι πιο ταλαντούχοι από τους μαθητές τού Μπαζέν ξαναίχτηκαν στην περιπέτεια της σκηνοθεσίας και υλοποίησαν τις θεωρίες τους με μια ηδονική αποδόμηση του κλασικού κινηματογράφου μοντέλου χωρίς προηγούμενο. «Το σινεμά είναι 24 φορές αλήθεια το δευτερόλεπτο» ήταν η πολεμική κραυγή τού Ζαν-Λυκ Γκοντάρ στη δεκαετία τού '60, στα χρόνια των εξεγέρσεων. Εικοσιτέσσερις αστραπιαίες αποτυπώσεις σε φιλμ τής αναταραχής ενός ολόκληρου πλανήτη: της «Γης σε έκσταση», όπως συμπλήρωνε ο αντάρτης τού βραζιλιάνικου σινεμά Γκλάουμπερ Ρόσα.

Αυτά τα επαναστατικά ρεύματα παρέσυραν και τη φιλική θεωρία προς τον μαρξισμό, τη γλωσσολογία, τον στρουκτουραλισμό, την ψυχανάλυση. Αργότερα, όταν οι κινηματογραφικές σπουδές οργανώθηκαν και θεωρητικοί τού σινεμά γίνονταν πανεπιστημιακοί δάσκαλοι, τα σύνορα της φιλικής θεωρίας με τη φιλοσοφία έγιναν περισσότερο ασαφή. Ωστόσο ακόμη και όταν οι φιλόσοφοι άρχισαν να δημοσιεύουν βιβλία για το σινεμά –π.χ. ο αμερικανός Στάνλεϋ Καβέλ στο

τέλος της δεκαετίας του '70, ο γάλλος Ζιλ Ντελέζ στην αρχή της δεκαετίας του '80– ο όρος «φιλοσοφία τού κινηματογράφου» δεν είχε καθιερωθεί ακόμα και αυτά τα έργα αφομοιώθηκαν από την ανεξέλεγκτη βουλιμία της φιλικής θεωρίας. Σήμερα η φιλοσοφία τού κινηματογράφου είναι μια διακριτή, οργανωμένη και χαρτογραφημένη περιοχή της φιλοσοφίας. Είναι η κυρίως αμερικανοβρετανική απάντηση στην κυρίως γαλλοευρωπαϊκή φιλική θεωρία: η συστηματοποίηση της αταξίας της, η διόρθωση της υπερβολής της, η επανεξέταση των βασικών αρχών της (π.χ. «Η πολιτική των δημιουργών»). Για μας που η θέση μας είναι από την πλευρά τού κινηματογράφου, η γεωπολιτική και οι ακαδημαϊκές αντιπαραθέσεις στους κόλπους της μας αφορούν πολύ λιγότερο από το αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι η φιλοσοφία τού κινηματογράφου είναι το παρελθόν και το μέλλον της φιλικής θεωρίας: η ανοιχτή λεωφόρος ενός αναστοχασμού της σαγήνης και του μυστηρίου τού κινηματογράφου που για πολλούς είναι η εκκίνηση για ένα αποκαλυπτικό ταξίδι προς το νόημα της ζωής.

Από αυτή την άποψη προτείνουμε λοιπόν έναν κύκλο συναντήσεων όπου θα δούμε (και θα συζητήσουμε) φιλοσοφίες που γίνονται κινηματογραφικές μυθολογίες. Και ακόμα στοχαστές που γίνονται ήρωες μυθοπλασιών, καθηγητές φιλοσοφίας που γίνονται σεναριογράφοι, σκηνοθέτες ή παρουσιαστές οπτικοακουστικών υβριδίων περί φιλοσοφίας και σινεμά. Προβολές αποσπασμάτων ή ολόκληρων ταινιών και αναλύσεις θα δώσουν τον τόνο σε αυτή τη σπουδή και γιορτή των εικόνων, των ήχων και των ιδεών.

1. Από τη φιλική θεωρία στη φιλοσοφία του κινηματογράφου.
2. Η φύση του κινηματογραφικού βλέμματος κατά τον Ντελέζ.
3. Ο Αριστοτέλης στο Χόλλυγουντ (ή η μέθοδος της σεναριακής αφήγησης).
4. Ο Αϊζενστάιν στο Γουαναχάτο: Η διαλεκτική της φόρμας και της επανάστασης
5. Ο Χίτσκοκ και οι φροϋδομαρξιστές.

6. Κωμωδία και μελόδραμα, δύο κλασικά, αμερικανικά κινηματογραφικά είδη ιδωμένα από τον φιλόσοφο Στάνλεϋ Καβέλ.
7. Η πρακτική της αποξένωσης: οι ταινίες του Μικελάντζελο Αντονιόνι.
8. Αλμπέρ Καμύ και Λουκίνο Βισκόντι: *Ο ξένος*.
9. Ρομπέρ Μπρεσσόν: η οπτική τού Ιανσενισμού και το πρώτο εγχειρίδιο φιλοσοφίας τού σινεμά.
10. Ο Λουίς Μπουνιουέλ και το ερωτηματικό του ονείρου.
11. Η νοσταλγία μιας άλλης προϊστορίας: ο αρχαιοελληνικός μύθος και ο Πιέρ-Πάολο Παζολίνι.
12. Ερίκ Ρομέρ και Πασκάλ: *Μια νύχτα με τη Μωντ/ οι κύκλοι περί ηθικής*.
13. Ζαν-Λυκ Γκοντάρ και η ποιητική τής αποδόμησης.
14. Κρις Μαρκέρ: ένας ριζοσπάστης του ντοκιμαντέρ φιλοσοφεί.
15. Η αισθητική τής πείνας/ η αισθητική τού ονείρου, ή το κατά Γκλάουμπερ Ρόσα ευαγγέλιο.
16. Ουσμάν Σεμπέν: η αποαποικιοποίηση του βλέμματος.
17. Ντέιβιντ Λυντς: Η αυτοκρατορία τού ηλεκτρισμού και η υπερβατική φιλοσοφία τού Έμερσον στο *Twin Peaks*.
18. Ταρκόφσκι, Σοκούροφ, Μάλικ: ο κινηματογράφος των μυστών.
19. Ο Νίτσε και ο Βιτγκενστάιν στο κινηματογραφικό στερέωμα.
20. Η κάμερα σε χέρια φιλοσόφων (το σινεμά των: Μάρκο Μπελλόκιο, Αδελφών Νταρντέν, Μπρούνο Ντυμόν, Ζαν-Λυκ Νανσύ, Σλαβόι Ζίζεκ, Ζιλ Ντελέζ).

Ο **ΝΙΚΟΣ ΣΑΒΒΑΤΗΣ** γεννήθηκε και ζει στην Αθήνα. Σπούδασε νομικά και κινηματογράφο. Μιλάει αγγλικά, γαλλικά και πορτογαλικά. Έχει εργαστεί ως μεταφραστής, δημοσιογράφος και παραγωγός ραδιοφωνικών εκπομπών. Με διάφορες ιδιότητες έχει συνεργαστεί στην παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών (σεναριογράφος, βοηθός, επιμελητής μουσικής, σκηνοθέτης, παραγωγός) και είναι συνδημιουργός, από κοινού με τη Μαριτίνα Πάσσαρη της μεγάλου μήκους ταινίας *Η γυναίκα που επιστρέφει* το 1994. Από το 1975 άρχισε να ασχολείται με την κινηματογραφική θεωρία αρχικά ως συντάκτης και αργότερα ως αρχισυντάκτη του περιοδικού *Σύγχρονος κινηματογράφος*. Επί δεκαοκτώ χρόνια συνεργάστηκε με το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης

ως σύμβουλος προγράμματος, αναγνώστης σεναρίων και επιμελητής εκδόσεων. Με την τελευταία του ιδιότητα υπογράφει 11 μονογραφίες για σκηνοθέτες και μία έκδοση για τον βραζιλιάνικο κινηματογράφο. Από το 1994 ως το 2001 δίδαξε «Ιστορία και αισθητική του κινηματογράφου» και «Φιλμική ανάλυση» στο Πανεπιστήμιο Πατρών (Τμήμα Θεατρικών Σπουδών). Έχει συνεισφέρει πολλά δοκίμια και μελέτες σε ειδικές εκδόσεις για τον κινηματογράφο, έχει συμμετάσχει σε πλήθος εκδηλώσεων και υπήρξε συνδιοργανωτής με τον Γιάννη Παπαδάκη των Εβδομάδων Βραζιλιάνικου Σινεμά στην Ταινιοθήκη της Ελλάδος. Συνεργάζεται με την ΕΔΣ από τον φθινόπωρο του 2011.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

ΕΛΣΑ ΛΙΑΡΟΠΟΥΛΟΥ
6973-740363, el_liar@yahoo.gr

Η λειτουργία εργαστηρίου δημιουργικής γραφής είναι μια δραστηριότητα που οργανώνεται με κριτήριο αφ' ενός την πολύχρονη εμπειρία και σχέση τής διδάσκουσας με αντίστοιχα εργαστήρια και σεμινάρια, αφ' ετέρου την επιθυμία, όσων δηλώσουν συμμετοχή, να δοκιμαστούν στη γραφή, να ενημερωθούν για το τοπίο τής συγγραφής, να οργανώσουν τις ιδέες τους, να αποκτήσουν νέες, να θητεύσουν στη γλώσσα και την αισθητική και να αποκτήσουν κίνητρο για την επιτυχία του συγγραφικού τους τολμήματος.

Προς τον σκοπό αυτό διοργανώνονται δίωρα μαθήματα με εστίαση στη γραπτή δοκιμασία και στην απόκτηση και κατανόηση των τεχνικών και των αισθητικών τρόπων που θα διευκολύνουν την προσπάθεια των συμμετεχόντων. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στην παρουσίαση των ασκήσεων και των κειμένων στην ομάδα η οποία ασκεί τεκμηριωμένη κριτική, καθώς και στην διερεύνηση των δυνατοτήτων, των δυσκολιών και των προοπτικών που έχει το αφηγηματικό υλικό που τίθεται κάθε φορά υπό κρίσιν. Η φόρμα, η γλώσσα, το περιεχόμενο, η αφηγηματική δομή εξετάζονται διεξοδικά και γίνονται κάποιες εναλλακτικές προτάσεις με στόχο να αναδειχθεί η πολυσημία τής γλώσσας, η σημασία τής οπτικής γωνίας και της επιλογής αφηγητή, η ποικιλία των αποτυπωμάτων που αφήνει ο διαφορετικός ψυχισμός των ατόμων τα οποία εμπλέκονται στην περιπέτεια της γραφής. Η θεωρία και η πράξη, προπάντων, θα εναλλάσσονται όπως το απαιτούν οι ασκήσεις, το αφηγηματικό υλικό και οι ανάγκες και απορίες των συμμετεχόντων. Πρέπει βεβαίως να επισημανθεί ότι δεν υπάρχει μία μεθοδολογία, κοινή για όλους, η χρήση τής οποίας φέρνει πιο κοντά στη συγγραφή τον χρήστη της. Θεμελιώδες χαρακτηριστικό κάθε αφήγησης πρέπει να θεωρείται η υποκειμενική ματιά με την οποία συνθέτει καθένας το υλικό του, το διαμορφώνει και το διαχειρίζεται.

Κάθε Τρίτη,
από 14-11-2017,
ώρα 7.00-9.00 μμ.

Διάρκεια:
15 συναντήσεις
(30 ώρες).
Προτεινόμενο ύψος
συνδρομής: 150 ευρώ

Όσοι θέλουν να
δηλώσουν συμμετοχή
ή να ζητήσουν
διευκρινίσεις, να
επικοινωνήσουν με
τη διδάσκουσα στο
6973-740363.

Η **ΕΛΣΑ ΛΙΑΡΟΠΟΥΛΟΥ** είναι φιλόλογος και έχει εργαστεί στη Μέση Εκπαίδευση. Έχει δημοσιεύσει τις συλλογές διηγημάτων *Οι Άλλες* (Νεφέλη: Αθήνα 1994), *Πλην Ενός* (Ινδικτος: Αθήνα 1998), και το μυθιστόρημα *Ο σύλλογος* (Ινδικτος: Αθήνα 2001).

Με τον Γιάννη Πατίλη έχει επιμεληθεί την συγκεντρωτική έκδοση των ποιημάτων τού Άγγελου

Σημηριώτη (Πνευματικό Κέντρο Δήμου Νέας Ιωνίας Αττικής, Νέα Ιωνία 1995).

Άρθρα, κριτικές και σχόλια της έχουν δημοσιευθεί σε εφημερίδες και περιοδικά.

Υπήρξε ιδρυτικό μέλος και διευθύντρια του Ποιητικού Εργαστηρίου στο Ίδρυμα «Τάκης Σινόπουλος – Σπουδαστήριο Νεοελληνικής Ποίησης».

ΛΕΣΧΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ

Η «Λέσχη Ανάγνωσης» είναι μια προσφορά της Εταιρείας Διαπολιτισμικών Σπουδών προς τα μέλη και τους μαθητές της καθώς και προς όσους επιθυμούν να ενημερωθούν για τις δραστηριότητές της. Πρωταρχικός στόχος είναι η δημιουργία μιας ομάδας που θα μνησθεί στην απόλαυση του λογοτεχνικού κειμένου και της ανάγνωσης, θα ανταλλάξει απόψεις, θα ενημερωθεί πάνω σε ζητήματα αισθητικών θεωριών και τεχνικών της γραφής, θα γοητευθεί από την δυναμική της γλώσσας και την πολυπλοκότητά της, θα αφεθεί στην παντοδυναμία και την παρηγορητική δύναμη της μυθιστορίας. Η επιλογή για τον φετινό, δεύτερο κύκλο συναντήσεων είχε ως βασικό στόχο την γνωριμία ή την επανασύνδεση των συμμετεχόντων με το έργο του Ντοστογιέφσκι. Κριτήριο της επιλογής είναι προπάντων, η σπουδαιότητα του έργου του κορυφαίου συγγραφέα (από πολλούς κριτικούς και θεωρητικούς της λογοτεχνίας έχει υποστηριχθεί ότι κανείς συγγραφέας δεν έχει ερευνήσει την ανθρώπινη ψυχή σε βάθος όπως ο Ντοστογιέφσκι), καθώς και ο αντίκτυπος του έργου του στη λογοτεχνική παραγωγή, στην θεωρία της λογοτεχνίας, στην αισθητική, στην ψυχολογία, στην κοινωνιολογία, ακόμη και στην καθημερινή ζωή και στις ανθρώπινες σχέσεις. Θα γίνουν 5 συναντήσεις, οι ακόλουθες:

Παρασκευή, 10 Νοεμβρίου 2017, ώρα 7 μ.μ.:

Εισαγωγή στο έργο του Ντοστογιέφσκι. Η ζωή του, οι αισθητικές και θεωρητικές προσεγγίσεις στο έργο του, ο διάλογος που έχει προκύψει από αυτό, ο αντίκτυπος.

Παρασκευή, 22 Δεκεμβρίου 2017, ώρα 7 μ.μ.:

Έγκλημα και τιμωρία.

Παρασκευή, 5 Φεβρουαρίου 2018, ώρα 7 μ.μ.:

Αδελφοί Καραμάζοφ.

Παρασκευή, 18 Μαρτίου 2018, ώρα 7 μ.μ.:

Οι δαίμονισμένοι.

Παρασκευή, 29 Απριλίου 2018, ώρα 7 μ.μ.:

Ο ηλίθιος.

Υπεύθυνη, οργανώτρια και συντονίστρια της Λέσχης είναι η συγγραφέας και φιλόλογος ΕΛΣΑ ΛΙΑΡΟΠΟΥΛΟΥ.

Ο αριθμός τηλεφώνου για να επικοινωνήσετε μαζί της, να πείτε τις προτάσεις σας και να δηλώσετε τη συμμετοχή σας, είναι το 6973-740363.

Η συμμετοχή είναι ελεύθερη (θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας).

ΚΥΚΛΟΣ ΑΝΟΙΧΤΩΝ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως απειλή για τις κοινωνίες τής Ευρώπης

Στο πλαίσιο των ανοιχτών διαλέξεων που κάθε χρόνο η Εταιρεία Διαπολιτισμικών Σπουδών προσφέρει στους μαθητές και στους φίλους της, με προσκεκλημένους ομιλητές-ειδικούς πάνω σε φλέγοντα θέματα συλλογικού ενδιαφέροντος, τη χρονιά αυτή οργανώνει έναν μικρό κύκλο που επιδιώκει να φωτίσει τις σκοτεινές πλευρές τής Ευρωπαϊκή Ένωσης, στους μηχανισμούς της οποίας μοιάζει ανέλπιστα παγιδευμένη αυτή τη στιγμή η Ελλάδα. Στην περίοδο 2017-18, λοιπόν, θα παρουσιαστεί ένας μικρός κύκλος 3 διαλέξεων –περίπου μία κάθε μήνα– στην παραπάνω επίκαιρη θεματική. Οι διαλέξεις αυτές, ανοιχτές στο κοινό, θα γίνονται πάντα Κυριακή βράδυ, ώρα 7 μ.μ., στα γραφεία της Εταιρείας μας, και είναι εξής:

4 Φεβρουαρίου 2018:

Ιστορίες για το μέλλον τής Ευρώπης. Μπορεί η τεχνοκρατική εξουσία να διαμορφώσει το μέλλον τής ΕΕ χωρίς να σκοτώσει την δημοκρατία;
(ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ)

4 Μαρτίου 2018:

Τί με παρακινείς περί των Ευρωπαίων;
(ΠΕΤΡΟΣ ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ)

1 Απριλίου 2018:

Τί εννοούμε όταν λέμε πως είμαστε Ευρωπαίοι;
(ΑΛΕΚΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ)

Τις ομιλίες συντονίζει ο συνεργάτης μας ΚΩΣΤΑΣ ΛΙΒΙΕΡΑΤΟΣ.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΛΕΣΧΗ

Τη χρονιά αυτή η Εταιρεία Διαπολιτισμικών Σπουδών αποφάσισε να λειτουργήσει και πάλι την κινηματογραφική της λέσχη, που είχε λειτουργήσει με επιτυχία επί τέσσερα χρόνια στο παρελθόν. Στο πλαίσιο αυτό οργανώνει 5 κυριακάτικες προβολές με γενικό θέμα **Κινηματογράφος και αποικιοκρατία**, που θα πλαισιώνονται –όπως πάντα– από παρουσίαση και συζήτηση. Οι επιλεγμένες ταινίες είναι:

12 Νοεμβρίου 2017:

Gillo Pontecorvo,
Quemada! (1969)
Παρουσιάζει ο ΦΩΤΗΣ ΤΕΡΖΑΚΗΣ

17 Δεκεμβρίου 2017:

Werner Herzog,
Η πράσινη κόμπρα (1987)
Παρουσιάζει η
ΦΙΓΕΝΕΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΗ

21 Ιανουαρίου 2018:

David Lean,
Το πέραςμα στην Ινδία (1984)
Παρουσιάζει η
ΦΙΓΕΝΕΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΗ

18 Μαρτίου 2018:

Ousmane Sembene,
Το στρατόπεδο Τσιaron (1988)
Παρουσιάζει ο ΝΙΚΟΣ ΣΑΒΒΑΤΗΣ

29 Απριλίου 2018:

Phillip Noyce,
Ο ήσυχος Αμερικανός (2003)
Παρουσιάζει ο
ΚΩΣΤΑΣ ΛΙΒΙΕΡΑΤΟΣ

Οι προβολές θα γίνονται στο μπαρ **Match Point**, Αινιάνος 1, Πλατεία Βικτωρίας, ώρα 6 μμ. Η χωρητικότητα είναι περιορισμένη, και η είσοδος θα γίνει με την ενιαία κάρτα πέντε προβολών, που μπορεί να προμηθευτεί κανείς από τα γραφεία τής Εταιρείας μας.

Nothing
is ever completely
destroyed by fire.
Something
always remains.
A blade of grass...
A tiny insect...
An idea.

MARLON BRANDO
in
"BURN!"
A Film by
GILLO PONTECORVO

An ALBERTO GRIMALDI Production with EVARISTO MARQUEZ, RENATO SALVATORI. Story and Screenplay by FRANCO SOLINAS and GIORGIO ARLORO
Art Director PIERO GHERARDI. Music ENNIO MORRICONE. COLOR by DeLuxe

United Artists

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Αριστοτέλους 47-49, 2ος όροφος, γρ. 14

(κοντά στην Πλατεία Βικτωρίας)

Αθήνα 104 34

τηλ. 210.3613855

transcultural@outlook.com.gr

ediasp.blogspot.com